



RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Salmonellaerityistakuiden piiriin kuuluvat elintarvikkeet

Kirsi Sarkkinen

ylitarkastaja

Elintarviketurvallisuusosasto

Koulutus 18.1.2022



Salmonellaerityistakuiden taustaa

- Koska Suomessa salmonellan esiintyvyys tuotantoeläimissä ja elintarvikkeissa on erittäin alhainen ja Suomessa toteutetaan Euroopan komission hyväksymää kansallista salmonellavalvontaohjelmaa, komissio on myöntänyt Suomelle salmonellaa koskevat erityistakuut.
- Erityistakuiden johdosta Suomeen kaupalliseen tarkoitukseen lähetettävien erityistakuiden piiriin kuuluvien elintarvikkeiden tulee olla salmonellavapaita ennen niiden lähettämistä Suomeen.



Erityistakuut

- Erityistakuilla tarkoitetaan asetuksen (EY) N:o 853/2004 artiklassa 8 kuvattuja salmonellaa koskevia sääntöjä ja niiden toimeenpanemisesta annetun asetuksen (EY) N:o 1688/2005 vaatimuksia.
- Salmonellaerityistakuiden piiriin kuuluvat:
 - raaka naudan ja sian liha, mukaan lukien jauheliha, mutta sulkiin pois raakalihavalmisteet ja mekaanisesti erotettu liha (MSM);
 - raaka siipikarjan liha: kotieläiminä pidetyt kanat, kalkkunat, helmikanat, ankat ja hanhet, mukaan lukien jauheliha, mutta sulkiin pois raakalihavalmisteet ja mekaanisesti erotettu liha (MSM) sekä
 - raat kananmunat.
- Sisäelimet ja veri katsotaan lihaksi ((EY) N:o 853/2004 Liite I, kohta 1)



Lainsäädäntöä

- Elintarvikelaki [297/2021](#)
- Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus eläinperäisiä elintarvikkeita koskevista erityisistä hygienia-säännöistä [EY 853/2004](#), muutos [EU 2021/1756](#)
- Komission asetus [EY 1688/2005](#) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen EY 853/2004 täytäntöönpanemisesta Suomeen ja Ruotsiin tarkoitetuilta tietyin lihan ja munien lähetyksiltä vaadittavien salmonellaa koskevien erityistakuiden osalta (=Suomeen tuotavia eläinperäisiä elintarvikkeita koskevat salmonellavaatimukset)
- Komission asetus [EY 427/2012](#) salmonellaa koskevien erityistakuiden ulottamisesta koskemaan Tanskaan tarkoitettuja munia (=poikkeus salmonellavaatimuksissa koskien Tanskasta Suomeen tuotavia munia)
- Komission asetus [EU 2018/307](#) salmonellaa koskevien erityistakuiden ulottamisesta koskemaan Tanskaan tarkoitettua broilereista (Gallus gallus) saatua lihaa (=poikkeus salmonellavaatimuksissa koskien Tanskasta Suomeen tuotavaa broilerin lihaa)



Lainsäädäntöä

- EFTAn valvontaviranomaisen päätös [1/19/KOL](#) Salmonella spp:hen liittyvien erityistakuiden ulottamisesta koskemaan Islantiin tarkoitettuja kanoista saatavia lihaa ja munia sekä kalkkunoista saatavaa lihaa (=poikkeus salmonellavaatimuksissa koskien Islannista Suomeen tuotavia kananmunia sekä kanan ja kalkkunan lihaa)
- ETA:n sekakomitean päätöksellä [N:o 137/2007](#) salmonellaa koskevista erityistakuista annettua asetusta EY 1688/2005 sovelletaan myös Norjaan tarkoitettuihin toimituksiin (=poikkeus salmonellavaatimuksissa koskien Norjasta Suomeen tuotavia asetuksen EY 1688/2005 mukaisia eläinperäisiä elintarvikkeita, joilta ei siis vaadita asetuksen mukaisia asiakirjoja)



Vaatimuksista

- Suomeen toimitettavien naudon, sian ja siipikarjan (kana, kalkkuna, helmikana, ankka ja hanhi) raakaa lihaa tai näistä valmistettua jauhelihaa sisältävien lähetysten mukana on oltava erityistakuuasetuksen (EY) N:o 1688/2005 vaatima kaupallinen asiakirja ja laboratorion tutkimustodistus (salmonella). Kaupallisen asiakirjan tulee olla erityistakuuasetuksen liitteen IV mallin mukainen tai vastaavat tiedot sisältävä muu asiakirja.
- Suomeen toimitettavien raakoja kananmunia sisältävien lähetysten mukana tulee olla yhteisön sisäisen kaupan TRACES -terveystodistus ((EY) N:o 1688/2005, Liite V, Osa I ja Osa II).
- Edellä mainitut asetuksen vaatimat asiakirjat tulee voida yhdistää toisiinsa ja kyseiseen elintarvikkeeseen.
- Salmonellanäytteet Suomeen toimitettavasta erityistakuuasetuksen piiriin kuuluvasta lihasta on otettava lähettävässä laitoksessa tai elintarvikehuoneistossa (esim. tukku).



Elintarvikkeet, jotka ovat salmonellaerityistakuuvaatimusten ulkopuolella

- Asetus (EY) N:o 1688/2005 ei koske seuraavia elintarvikkeita, eikä niiden sisäkaupassa vaadita kaupallista asiakirjaa/yhteisön sisäisen kaupan todistusta, eikä salmonellatutkimustodistusta:
 - muiden eläinlajien kuin naudon, sian ja siipikarjan (kana, kalkkuna, helmikana, ankka ja hanhi) liha sekä niistä valmistettu jauheliha,
 - mekaanisesti irrotettu liha (luuliha, MSM = Mechanically Separated Meat),
 - minkään eläinlajin lihasta tehdyt raakalihavalmisteet, lihavalmisteet,
 - munatuotteet,
 - muut linnunmunat kuin kananmunat.



Maat, joiden elintarvikkeet ovat salmonellaerityistakuuvaatimusten ulkopuolella

- Elintarvike tulee sisäkaupan maasta, jossa toteutetaan kyseisen elintarvikkeen osalta vastaavanlaista komission hyväksymää salmonellavalvontaohjelmaa kuin Suomessa. Elintarvikkeen alkuperä voi joko olla maassa, joka toteuttaa kyseistä salmonellavalvontaohjelmaa tai elintarvike on vastaanotettu tällaisessa maassa, jonka jälkeen lähetys kokonaisuudessaan tai osa siitä toimitetaan Suomeen.
 - naudan ja sian liha ja jauheliha: **Norja, Ruotsi**
 - siipikarjan liha ja jauheliha (kana, kalkkuna, helmikana, ankka ja hanhi; myös broilerinliha): **Norja, Ruotsi**
 - broilerin/kanan liha (Gallus gallus) ja jauheliha: **Tanska, Islanti**
 - kalkkunan liha ja jauheliha: **Islanti**
 - kananmunat: **Norja, Ruotsi, Tanska, Islanti**



RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

KIITOS

Kirsi Sarkkinen

ensisaapumisvalvonta@ruokavirasto.fi